

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

12.09 2022–ci il tarixli *F-531*

Nö- li əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Elektrik qatarları maşinisti”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2022

“Elektrik qatarları maşinisti” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu): 030615**
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu: 8311**
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi: 4**
- 4. Peşə təhsili pilləsi: Texniki peşə təhsili**
- 5. İxtisasın qrupu: Maşinist**
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr: Aviasiya, kosmik raket, dəniz texnikası və nəqliyyat vasitələri**
- 7. Qəbul şərtləri: Ən azı ümumi orta təhsil**
- 8. Tədris müddəti: Tam orta təhsil bazasından 1 il**
- 9. Attestasiya: Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.**
- 10. Ümumtəhsil fənləri üzrə tədrisin təşkili tam orta təhsil səviyyəsində tədrisin təşkili normativlərinə uyğun həyata keçirilir.**

İxtisasın adı: Elektrik qatarları maşinisti (axşam kursu)									
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil baza)									
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərs saatlarının miqdarı						Məsləhət saatları
			I			II			
			Həftələr						
			5	10	10	10	2	1	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	20			1	1			1
2	Xarici dildə ünsiyyət	50	2	2	1	1			2
3	Sahibkarlıq	20			1	1			1
4	İKT-dən istifadə	50	2	2	1	1			3
	Baza modulu üzrə cəm:	140	4	4	4	4	0	0	
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	280	8	8	8	8	0	0	
5	Elektrik qatarının quruluşu	20	4						2
6	Elektrik qatarının təmiri	30		3					2
7	Qatarların hərəkəti və manevr işləri	30				3			2
8	Elektrik qatarının idarə edilməsi	70			4	3			3
9	İşarəvermə təlimatı	30			2	1			
10	Avtotormozlar	30			2	1			2
11	Texniki istismar qaydaları və təlimatlar	20		2					
12	Elektrik qatarının texniki xidməti	30		3					2
13	Dəmir yolunun ümumi kursu	20	4						
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	700	20	20	20	20	0		
	Emalatxana (PTM)	140	4	4	4	4			
	İşəgötürən	560	16	16	16	16			
	İstehsalat təcrübəsi	80					40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1200	32	32	32	32	40		
	Məsləhət saatları:	20							20
	YEKUN	1220							

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 1
Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatlar tapmağı, qiymətləndirməni və idarə etməni bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal

mezmuna necə tətbiq edilməsini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İKT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə üsullarını tətbiq edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Müvafiq cihazları qoruyur.
2.Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3.Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur
4.Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir..
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.
Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 2
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməni bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarlar qəbul etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.

2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşüncə
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacırır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.
Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 3
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacırır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır
5. Büdcəni planlaşdırır
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları

1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.

2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.

3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət

Modulun kodu: 4

Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Gündəlik həyatda sadə cümlələr ilə özünü ifadə edir;

2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir;

3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini təsvir edir;

4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir;

2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları təsvir edir;

3. Maliyyə ilə bağlı məsələlərdə ünsiyyət qurur;

4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.

Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyalar aparmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir;

2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir;

3. Texnologiyanın əhəmiyyətini şərh edir.

Modulun adı: Elektrik qatarının quruluşu
Modulun kodu: 5
Təlim nəticəsi 1: Elektrik qatarı haqqında ümumi məlumatları, elektrik qatarının növlərini və texniki göstəricilərini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektrik qatarlarının yaranma tarixini və inkişaf mərhələlərini bilir.
2. Elektrik qatarlarını növlərinə görə fərqləndirir.
3. Elektrik qatarlarının texniki göstəricilərini izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Elektrik qatarının əsas elementlərini, onların təyinatını və növlərini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektrik qatarının mexaniki hissələrinin əsas elementlərini, onların təyinatını və növlərini bilir.
2. Elektrik qatarının pnevmatik hissələrinin əsas elementlərini, onların təyinatını və növlərini bilir.
3. Elektrik qatarının elektrik hissələrinin əsas elementlərini, onların təyinatını və növlərini bilir.
Modulun adı: Elektrik qatarının təmiri
Modulun kodu: 6
Təlim nəticəsi 1: Elektrik qatarının hissələrində nasazlıqları aşkar edib və detalın zədələnməsini, yeyilməsini və deformasiyaya uğramasını müəyyən etməyi bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektrik qatarının mexaniki hissələrində nasazlıqları aşkar edib və detalın zədələnməsini, yeyilməsini və deformasiyaya uğramasını müəyyən etməyi bilir.
2. Elektrik qatarının pnevmatik hissələrində nasazlıqları aşkar edib və detalın

zədələnməsini, yeyilməsini və deformasiyaya uğramasını müəyyən etməyi bilir.
3. Elektrik qatarının elektrik hissələrində nasazlıqları aşkar edib və detalın zədələnməsini, yeyilməsini və deformasiyaya uğramasını müəyyən etməyi bilir.
Təlim nəticəsi 2: Elektrik qatarının hissələrində təmir olunacaq elementlərin təmirə hazırlanmasını, sökülməsi və yığılmasını, nasazlıqları aradan qaldıraraq zədəli detalların dəyişilməsini bilir.
1. Elektrik qatarının mexaniki hissələrində təmir olunacaq elementlərin təmirə hazırlanmasını, sökülməsi və yığılmasını, nasazlıqları aradan qaldıraraq zədəli detalların dəyişilməsini bilir.
2. Elektrik qatarının pnevmatik hissələrində təmir olunacaq elementlərin təmirə hazırlanmasını, sökülməsi və yığılmasını, nasazlıqları aradan qaldıraraq zədəli detalların dəyişilməsini bilir.
3. Elektrik qatarının elektrik hissələrində təmir olunacaq elementlərin təmirə hazırlanmasını, sökülməsi və yığılmasını, nasazlıqları aradan qaldıraraq zədəli detalların dəyişilməsini bilir.
Modulun adı: Elektrik qatarının idarə edilməsi
Modulun kodu: 7
Təlim nəticəsi 1: Elektrik qatarı depolarında işin təşkilini, elektrik qatarı briqadasının depoda vəzifələrini, səfərdən qabaq elektrik qatarının qəbulu qaydasını, lokomotivin təchizat qaydasını, yol işarə nişanlarını, elektrik qatarının qısa hazırlanmasını, pnevmatik və əyləc sistemlərinin yoxlanılmasını, qatar rabitəsinin quruluşunu və istifadə qaydalarını, təhlükəsizlik qaydalarını bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektrik qatarı depolarında işin təşkilini bacarır.
2. Yol işarə nişanlarını haqqında bilir və tiplərini sadalayır.
3. Qatar rabitəsinin quruluşunu və istifadə qaydalarını bilir.
4. Depoda təhlükəsizlik qaydalarını bilir.
Təlim nəticəsi 2: Stansiyada və yolda elektrik qatarının avadanlıqlarına qulluq qaydalarını, yolda hərəkət zamanı texniki təhlükəsizlik qaydalarını, avadanlıqlarda baş verən nasazlıqların aşkar olunmasını və bərpa üsullarını, qatar məcburi

dayandıqda və nasazlıq yarandıqda qatar briqadasının vəzifələrini və qatarı yolda və qış vaxtı idarə etməyi bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1.Lokomotiv briqadasının vəzifə borclarını bilir.

2. Qatar məcburi dayandıqda və nasazlıq yarandıqda təlimata uyğun hərəkət edir.

3. Yolda hərəkət zamanı texniki təhlükəsizlik qaydalarını bilir.

Modulun adı: Elektrik qatarının texniki xidməti

Modulun kodu: 8

Təlim nəticəsi 1: Elektrik qatarına texniki xidmətin təşkili, elektrik qatarının texniki xidmətinin növləri, elektrik qatarının briqada tərəfindən yoxlanılması, sürtülən hissələrin yeyilməsinin qarşısının alınması qaydaları haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1.Elektrik qatarına texniki xidmətin təşkilini bilir.

2.Elektrik qatarının texniki xidmətinin növlərini sadalayır.

3.Elektrik qatarının briqada tərəfindən yoxlanılması təlimatını şərh edir.

4.Sürtülən hissələrin yeyilməsinin qarşısının alınması qaydaları haqqında bilir.

Təlim nəticəsi 2:Elektrik qatarını təhvil almağı, depoda tx-1,2, əyləc avadanlığını yoxlamağı, elektrik qatarının başqa briqadaya təhvil verilməsinin həyata keçirilməsini bilir,elektrik qatarının yağlanan hissələrinə baxış və yağlama işlərinin aparılmasını həyata keçirməyi bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1.Elektrik qatarının qəbul edilməsi və başqa briqadaya təhvil verilməsi qaydalarını bilir.

2. Depoda tx-1,2 və əyləc avadanlığının yoxlama qaydalarını izah edir.

3. Elektrik qatarının yağlanan hissələrinə baxış və yağlama işlərinin aparılmasını həyata keçirməyi bilir.

Modulun adı: İşarəvermə təlimatı

Modulun kodu: 9
Təlim nəticə 1: Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan işarələri, çəpərləmə işarələrini və sfetoforların təyinatını və onların iş prinsipini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan işarələri tanıyır.
2. Çəpərləmə işarələrini və sfetoforların təyinatını və növlərini bilir.
3. Çəpərləmə işarələrini və sfetoforların iş prinsipini bilir.
Təlim nəticəsi 2: Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan əl işarələrini ,səs işarələrini, işarə göstəricilərini və nişanları bilir. Göstərişləri və səsli işarələr sistemini, eləcə də bu işarələrin verilməsi üçün nəzərdə tutulan işarəvermə cihazlarının növlərini müəyyən edir və bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan əl və səs işarələrini tanıyır.
2.İşarə göstəricilərini və nişanları bilir.
3.İşarəvermə cihazlarının növlərini müəyyən edir.
Modulun adı: Qatarların hərəkəti və manevr işləri
Modulun kodu: 10
Təlim nəticəsi 1: Qatarların qəbulu və göndərilməsi, qatarların düzgün olmayan istiqamətdə hərəkətini, ikitərəfli hərəkəti, görünmə dərəcəsi azaldıqda və ya yolu su basdıqda qatarların hərəkəti, əsas işarəvermə vasitələrinin işi dayandırıldıqda qatarların hərəkətinin təşkilin bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Qatarların qəbulu və göndərilməsi qaydalarını bilir.
2. Qatarların düzgün olmayan yol ilə hərəkətini və ikitərəfli hərəkətin təşkil etmək qaydaları bilir.
3. Məhdud görünmə şəraitində və qış mövsümündə qatarların hərəkətinin təşkilin bilir.
4. Bütün əlaqə vasitələrinin işinin fasiləsi zamanı qatarların hərəkətinin təşkili qaydalarını bilir.
Təlim nəticəsi 2: Park, depo və digər yollarda manevr hərəkətinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyətlərini, təsərrüfat yüklərinin yüklənməsini, daşınması və boşaldılması qaydalarını, metropoliten yollarına dəmiryol qatarlarının verilməsi və bu yollarda onların manevr hərəkətini, stansiyalarda manevr işin təşkilini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Park, depo və digər yollarda manevr hərəkətinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyətlərini bilir.

2.Təsərrüfat yüklərinin yüklənməsi, daşınması və boşaldılması qaydalarını bacarır.
3.Stansiyalarda manevr işin təşkilini bilir.
4.Metropolitan yollarına demiryol qatarlarının verilməsini və bu yollarda onların manevr işin təşkilini bacarır.
Modulun adı: Avtotormozlar
Modulun kodu: 11
Təlim nəticəsi 1: Qatar əyləclərinin təsnifatını, tormozlamanın əsaslarını və onun əsas xüsusiyyətlərini, onlara texniki qulluq göstərməyi bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Qatar əyləclərinin ümumi məlumatları və onların təsnifatını bilir.
2. Tormozlamanın əsaslarını və onun əsas xüsusiyyətlərini sadalayır.
3. Qatar əyləclərinə texniki qulluq göstərməyi bilir.
Təlim nəticəsi 2: Tormozlarda idarəetmə qurğularının quruluşu və iş prinsipi, tormozların sıxılmış hava ilə qidalanma qurğuları, tormozlama qurğuları haqqında bilir, tormoz-qol ötürmələrini, hava kəməri və onun armaturunu, avtotormozlara aid əsas sualları və cavabları, tormoz avadanlıqlarına texniki qulluq göstərməyi bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Tormozlarda idarəetmə qurğularının quruluşunu və iş prinsipini şərh edir.
2. Tormozların sıxılmış hava ilə qidalanma qurğuları haqqında bilir.
3. Avtotormozlara aid məlumatları mənimsəyib.
4.Tormoz avadanlıqlarına texniki qulluq göstərməyi bacarır.
Modulun adı: Dəmir yolunun ümumi kursu
Modulun kodu: 12
Təlim nəticəsi 1: Dəmiryol nəqliyyatının elektrik hərəkət tərkibləri barədə ümumi məlumatlar, elektrik lokomotivlərinin mexaniki hissələri, sabit cərəyan elektrik lokomotivlərinin elektrik avadanlıqlarını, dəyişən cərəyan elektrik lokomotivlərinin və qatarlarının xüsusiyyətlərini bilir və onların dəmir yolu nəqliyyatında praktiki tətbiqini bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dəmiryol nəqliyyatının elektrik hərəkət tərkibləri barədə ümumi məlumatları sadalayır.
2. Elektrik lokomotivlərinin mexaniki hissələri haqqında məlumat verir.
3. Sabit cərəyan elektrik lokomotivlərinin elektrik avadanlıqlarının iş prinsiplərini sadalayır.
4. Dəyişən cərəyan elektrik lokomotivlərinin və qatarlarının xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Avtonom qida mənbəli lokomotivlər barədə ümumi məlumatları, dizel lokomotivlərinin prinsipial sxemini, dizel qatarı, avtomatris, motolokomotiv və qazturban lokomotivlərini, lokomotiv təsərrüfatını, qatara təsir edən qüvvələr və lokomotivlərdə dartı qüvvəsinin yaranma prosesini, vaqonların təsnifatı və təyinatı, avtomatika və telemexanika qurğularının vəzifəsi və təsnifatını, dəmiryol nəqliyyatında rabitə sistemlərinin növləri və onlara xidmət, bölmə məntəqələrinin təyinatı və təsnifatı, qatarların hərəkət qrafikinə əhəmiyyətini və təsnifatını, metropolitenlər haqqında ümumi məlumatları bilir və lokomotivlərə xidmətin təşkilini bacırır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtonom qida mənbəli lokomotivlər barədə ümumi məlumatları bilir.
2. Dizel lokomotivləri haqqında bilir.
3. Qatara təsir edən qüvvələr və lokomotivlərdə dartı qüvvəsinin yaranma prosesini izah edir.
4. Vaqonların təsnifatı və təyinatını izah edir.
5. Dəmiryol nəqliyyatında rabitə sistemlərinin növləri və onlara xidməti bacırır.
6. Qatarların hərəkət qrafikinə əhəmiyyətini və təsnifatını şərh edir.
7. Metropolitenlər haqqında ümumi məlumatları bilir.

Modulun adı: Texniki istismar qaydaları və təlimatlar

Modulun kodu: 13

Təlim nəticəsi 1: Dəmir yol nəqliyyatı işçilərinin ümumi vəzifələrini, ümumi qaydalar və əndazənin növlərini, yol təsərrüfatının tikili və qurğularını, torpaq yatağının ölçülərini, yolun üst quruluşu və süni qurğuları, relslərin tiplərini və yoldəyişənlərin markalarını, dəmir yolların kəsişmələrini, keçidləri və birləşmələri, yol işarə və

nişanları bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dəmir yol nəqliyyatı işçilərinin ümumi vəzifələrini bilir.
2. Əndazənin növlərini, yol təsərrüfatının tikili və qurğularını sadalayır.
3. Torpaq yatağının ölçüləri, yolun üst quruluşu və süni qurğuları haqqında bilir.
4. Relslərin tiplərini bilir, yoldəyişənlərin markalarını tanıyır.
5. Yol işarə nişanlarını haqqında bilir və tiplərini sadalayır.
6. Dəmir yolların kəsişmələri, keçidləri və birləşmələri haqqında bilir.

Təlim nəticəsi 2: Mənzillərdə və stansiyalarda qatarların hərəkətinə maneə törədən yerlərin və iş görülmə sahələrin çəpərlənməsi, stansiya yollarında hərəkət tərkibinin çəpərlənməsi, mənzildə məcburi dayanma zamanı qatarın çəpərlənməsi qaydaları, avtomat və yarımavtomat yol bloklaması, yoldəyişənlərin və işarələrin elektrik mərkəzləşdirilməsi, dispetçer mərkəzləşdirilməsi, avtomat lokomotiv işarəvericisi və avtostopların təyinatı, yoldəyişənlər haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mənzillərdə və stansiyalarda qatarların hərəkətinə maneə törədən yerlərin çəpərlənmə qaydalarını bilir.
2. Mənzildə məcburi dayanma zamanı qatarın çəpərlənməsi qaydalarını bilir.
3. Avtomat və yarımavtomat yol bloklaması, yoldəyişənlərin və işarələrin elektrik mərkəzləşdirilməsi və dispetçer mərkəzləşdirilməsi haqqında bilir.
4. Avtomat lokomotiv işarəvericisi və avtostopların təyinatını bilir, yoldəyişənləri tanıyır .

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
 - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanununun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.
9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may

2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.

10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kend təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "Stem" fənni əlavə olaraq tədris olunur.